

INSPEKCJA WETERYNARYJNA

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII
W RAWICZU

Hodowcy zwierząt gospodarskich Powiatu rawickiego

Nasz znak: **ChZ.510.1.1.2025**

Dot. sprawy nr:

pismo z dnia:

W związku z pojawieniem się pierwszego od 1988r ogniska pryszczycy (FMD) na terenie Niemiec, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Rawiczu zwraca uwagę na potrzebę wzmożonej czujności oraz podjęcia działań prewencyjnych w celu ochrony Państwa stad przed tą groźną chorobą.

Pryszczyca (*Foot and mouth disease - FMD*) jest zakaźną i zaraźliwą chorobą wirusową zwierząt parzystokopytnych domowych oraz dzikich. Na zakażenie najbardziej wrażliwe jest bydło, następnie świnie, owce i kozy. Kraj, w którym wystąpi FMD, narażony jest na bardzo duże straty ekonomiczne w przemyśle mięsny oraz hodowli. Straty te powodowane są upadkami zwierząt z gatunków wrażliwych, kosztami likwidacji ognisk choroby oraz wypłacanych odszkodowań, a także wstrzymaniem obrotu i eksportu zwierząt z gatunków wrażliwych, mięsa tych zwierząt oraz produktów pozyskiwanych od tych zwierząt.

Ostatni przypadek FMD w Polsce stwierdzono w 1971 r. Polska jest uznana za kraj urzędowo wolny od tej choroby przez Światową Organizację ds. Zdrowia Zwierząt (OIE).

Wirus wydalany jest przez zakażone zwierzę jeszcze przed wystąpieniem u niego objawów chorobowych. Zakażone i chore na pryszczycę zwierzęta wydalają wirus z wydychanym powietrzem, z ich wydzielinami oraz wydaliniami. Największa koncentracja wirusa znajduje się w płynie surowicznym i nabłonku pojawiających się pęcherzy. Zwierzęta mogą być nosicielami wirusa nawet do trzech lat.

Źródła zakażenia:

- zwierzęta chore lub po przechorowaniu,
- ślina, mleko i jego przetwory, kał, pasza, woda, żłoby, podłogi, pastwiska, skóra, wełna, ręce i odzież obsługi,
- mięso i jego przetwory,
- nasienie i zarodki,
- środki transportu, gryzonie, ptaki, owady,
- odpadki kuchenne.

Objawy pryszczycy:

- okres inkubacji: bydło i świnie - do 14 dni (najczęściej od 3 do 8 dni), owce i kozy - do 21 dni,
- pęcherzyki, pęcherze i bąble występujące na w jamie gębowej, na wargach, języku, w okolicy otworów nosowych oraz na wymieniu, strzykach, w szparze międzyracicowej i na koronkach racic, po ich pęknięciu - nadżerki,
- temperatura ciała podwyższona o 1,5 - 2,5°C,
- apatia,
- obfite ślinienie,
- spadek mleczości aż do całkowitego zaniku,
- utrudnione przeżuwanie i utrata łaknienia,
- otwieranie jamy ustnej z charakterystycznym cmokaniem,
- kulawizna jednocześnie na wiele kończyn, sztywny chód,
- wśród dorosłych zwierząt śmiertelność jest niewielka,
- zwierzęta młode (cieleta, prosięta, jagnięta) są bardzo wrażliwe i często padają z powodu zapalenia mięśnia sercowego bez innych oznak choroby.

Przebieg choroby:

Bydło - przebieg choroby jest gwałtowny. Zakażenie szerzy się błyskawicznie i w ciągu 24-48 h w gospodarstwie mogą chorować wszystkie zwierzęta. Padnięcia dotyczą przede wszystkim młodych zwierząt i są najczęściej spowodowane wtórną infekcją bakteryjną.

Świnie - choroba rozprzestrzenia się błyskawicznie. U zwierząt obserwuje się trudności ze wstawaniem, występuje wysoka śmiertelność prosiąt ssących. Świnie stojące opierają się bardzo ostrożnie na racicach.

Owce i kozy - rozprzestrzenienie choroby w stadzie jest mniej gwałtowne niż u świń i bydła. Choroba przebiega łagodnie bez wyraźnie zaznaczonych objawów ogólnych i klinicznych. U owiec objawem, który powinien nasuwać podejrzenie pryszczycy jest nagłe wystąpienie kulawizn u znacznego odsetka zwierząt oraz wysoki wskaźnik jagniąt padłych w okresie wykotów.

Ludzie są wrażliwi na zakażenie, jednakże pryszczycyca u ludzi nie jest śmiertelna i zwykle przebiega łagodnie. Ludzie zarażają się w wyniku bezpośredniego kontaktu z chorym zwierzęciem, jak również spożywając mięso, mleko i niepasteryzowane przetwory mleczne pochodzące od zakażonego zwierzęcia

W celu ochrony stada przed wniknięciem wirusa pryszczycy należy pamiętać, żeby zwierzęta wprowadzane do niego pochodziły z wiadomego źródła i były zaopatrzone w dokumenty potwierdzające ich pochodzenie i status zdrowotny.

W przypadku zauważenia jakichkolwiek objawów mogących sugerować wystąpienie choroby zakaźnej, należy niezwłocznie zgłosić ten fakt bezpośrednio do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii lub poprzez lekarza weterynarii opiekującego się stadem.

Z upoważnienia
Powiatowego Lekarza Weterynarii
w Rawiczu
Starszy Inspektor weterynaryjny
lek. wet. Magdalena Ogińska

Powiatowy Inspektorat Weterynarii ul. Kopernika 8, 63-900 Rawicz
tel.:(65) 545-22-67, fax: (65) 546-73-95, e-mail: rawicz.piw@wetgiw.gov.pl, www.piwrawicz.pl